

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul XI — Nr. 600

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRÂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 8 decembrie 1999

SUMAR

Nr.	Pagina	Pagina	
LEGI ȘI DECRETE			
188. — Lege privind Statutul funcționarilor publici	1-11	art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare	12-14
418. — Decret pentru promulgarea Legii privind Statutul funcționarilor publici.....	11	Decizia nr. 172 din 2 noiembrie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată	15-16
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 155 din 12 octombrie 1999 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor			

LEGI ȘI DECRETE

LEGE

privind Statutul funcționarilor publici

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. — Prezenta lege reglementează organizarea funcției publice și Statutul funcționarilor publici.

Art. 2. — (1) *Funcționar public* este persoana numită într-o funcție publică.

(2) În sensul prezentei legi, totalitatea funcționarilor publici din autoritățile și instituțiile publice constituie corpul funcționarilor publici.

(3) Funcționarii publici sunt numiți de către conducătorul autorității sau instituției publice, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi.

Art. 3. — (1) Funcția publică reprezintă ansamblul atribuțiilor și responsabilităților stabilite de autoritatea sau instituția publică, în temeiul legii, în scopul realizării competențelor sale.

(2) Funcțiile publice sunt prevăzute în anexa la prezenta lege. Anexa poate fi completată prin hotărâre a Guvernului.

Art. 4. — Principiile care stau la baza exercitării funcției publice sunt:

a) asigurarea promptă și eficientă, liberă de prejudecăți, corupție, abuz de putere și presiuni politice a tuturor activităților efectuate de funcționarii publici;

b) selectarea funcționarilor publici exclusiv după criteriul competenței;

c) egalitatea șanselor la intrarea și la promovarea în corpul funcționarilor publici;

d) stabilitatea funcționarilor publici.

Art. 5. — (1) Dispozițiile prezentei legi se aplică tuturor funcționarilor publici, inclusiv celor care au statute proprii aprobate prin legi speciale, în măsura în care acestea nu dispun altfel. Persoanele numite sau alese în funcții de demnitate publică nu intră sub incidența dispozițiilor prezentei legi.

(2) Personalul din aparatul de lucru al autorităților și instituțiilor publice, care efectuează activități de secretariat-administrative, protocol, gospodărire, întreținere-reparații și de deservire, este angajat cu contract individual de muncă. Persoanele care ocupă aceste funcții nu au calitatea de funcționar public și li se aplică legislația muncii.

Art. 6. — Poate ocupa o funcție publică persoana care îndeplinește următoarele condiții:

a) are numai cetățeania română și domiciliul în România;

b) cunoaște limba română, scris și vorbit;

c) are vârsta de 18 ani împliniți;

d) are capacitate deplină de exercițiu;

e) are o stare de sănătate corespunzătoare funcției pentru care candidează, atestată pe bază de examen medical de specialitate;

f) îndeplinește condițiile de studii prevăzute de lege pentru funcția publică;

g) nu a fost condamnată pentru săvârșirea unei infracțiuni care ar face-o incompatibilă cu exercitarea funcției publice;

h) a câștigat concursul sau a promovat examenul organizat pentru ocuparea funcției publice.

CAPITOLUL II
Categoriile de funcționari publici
și clasificarea funcțiilor publice

Secțiunea 1

Categoriile de funcționari publici

Art. 7. — Funcționarii publici sunt debutanți sau definitiv.

Art. 8. — (1) *Funcționarii publici debutanți* sunt persoanele care ocupă, în urma concursului sau a examenului, o funcție publică până la definitivare.

(2) Perioada de funcționar public debutant este de cel puțin 6 luni, dar nu mai mare de 2 ani.

Art. 9. — (1) Funcționarii publici cărora li se aplică prevederile prezentei legi se împart în trei categorii, definite în raport cu nivelul studiilor necesare, după cum urmează:

a) categoria A — studii superioare de lungă durată, absolvite cu diplomă de licență sau echivalentă;

b) categoria B — studii superioare de scurtă durată, absolvite cu diplomă;

c) categoria C — studii medii liceale sau postliceale, absolvite cu diplomă.

(2) În funcție de categoria din care fac parte, funcționarii publici desfășoară următoarele activități:

a) aplicarea și executarea legilor, studii, control, consiliere, coordonare, conducere, elaborarea de reglementări, luarea deciziilor sau alte activități care necesită cunoștințe superioare de specialitate — funcționarii publici din categoria A;

b) aplicarea și executarea legilor, studii, îndrumare, elaborarea unor proiecte de reglementări, lucrări pregătitoare pentru luarea deciziilor, unele activități de conducere, precum și alte activități care necesită pregătire

superioară de scurtă durată — funcționarii publici din categoria B;

c) aplicarea și executarea legilor și a altor reglementări, activități de birou sau de control care necesită o cultură generală medie și cunoștințe tehnice sau profesionale de nivel mediu — funcționarii publici din categoria C.

Secțiunea a 2-a

Structura carierei funcționarilor publici: grade, clase, trepte

Art. 10. — Fiecare dintre cele trei categorii ale funcției publice se împarte în două grade. Gradul este o etapă din cariera funcționarului public.

Art. 11. — Fiecare grad se împarte în trei clase de funcționari publici definitiv. Structura ierarhică a claselor este următoarea: clasa a III-a, clasa a II-a și clasa I, ca nivel maxim.

Art. 12. — (1) Fiecare clasă se împarte în trei trepte. Structura ierarhică a treptelor este următoarea: treapta a 3-a, treapta a 2-a și treapta 1, ca nivel maxim.

(2) Fiecare treaptă corespunde unui nivel al salariului de bază din grila de salarizare.

Art. 13. — (1) Funcționarul public își păstrează gradul, clasa și treapta avute și atunci când nu mai deține funcția publică din motive neimputabile acestuia. În acest caz Agenția Națională a Funcționarilor Publici îi va asigura funcționarului public încadrarea în altă funcție publică, în limita posturilor disponibile și potrivit pregătirii lui profesionale.

(2) Funcționarii publici care nu pot fi încadrați în altă funcție publică în condițiile alin. (1) beneficiază de măsuri de protecție socială, conform legii.

Art. 14. — Categoriile, gradele, clasele și treptele carierei funcționarului public sunt următoarele:

Categoriile	Grade	Clase								
		Clasa a III-a			Clasa a II-a			Clasa I		
		Trepte								
A	a-1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
	a-2	3	2	1	3	2	1	3	2	1
B	b-1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
	b-2	3	2	1	3	2	1	3	2	1
C	c-1	3	2	1	3	2	1	3	2	1
	c-2	3	2	1	3	2	1	3	2	1

Secțiunea a 3-a

Clasificarea funcțiilor publice

Art. 15. — Funcțiile publice se clasifică după cum urmează:

a) după natura competențelor: de execuție și de conducere;

b) după cerințele privind nivelul studiilor absolvite: funcții publice de categoria A, funcții publice de categoria B și funcții publice de categoria C.

Art. 16. — Funcționarii publici se identifică prin categorie, gradul, clasa și treapta corespunzătoare.

Art. 17. — Prin actul de înființare a unei autorități sau instituții publice se va stabili numărul maxim de posturi aferente funcțiilor publice.

CAPITOLUL III

Comisii paritare

Art. 18. — (1) În cadrul autorităților și instituțiilor publice se constituie comisii paritare în alcătuirea cărora intră un număr egal de reprezentanți desemnați de conducătorul autorității sau instituției publice și de sindicatul funcționarilor publici interesați.

(2) În cazul în care funcționarii publici nu sunt organizați în sindicat, reprezentanții vor fi desemnați prin votul majorității acestora.

Art. 19. — (1) Comisiile paritare participă la stabilirea măsurilor privind: condițiile de muncă, sănătatea și securitatea muncii funcționarilor publici în timpul exercitării atribuțiilor lor, buna funcționare a autorității sau instituției publice.

(2) Comisiile paritare își dau avizul în toate problemele de natura celor prevăzute la alin. (1), precum și în orice alte situații, la solicitarea conducătorului autorității sau instituției publice.

(3) Avizul comisiilor paritare are caracter consultativ și este întotdeauna dat în scris și motivat.

CAPITOLUL IV Managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici

Secțiunea 1

Agenția Națională a Funcționarilor Publici

Art. 20. — (1) Pentru crearea și dezvoltarea unui corp profesionist de funcționari publici se înființează, în subordinea Guvernului, Agenția Națională a Funcționarilor Publici, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici va fi condusă de un președinte, cu rang de secretar de stat, numit de către primul-ministru.

(3) Agenția Națională a Funcționarilor Publici este finanțată de la bugetul de stat.

Art. 21. — (1) Agenția Națională a Funcționarilor Publici are următoarele atribuții:

a) elaborează politicile și strategiile privind managementul funcției publice și al funcționarilor publici;

b) elaborează și avizează propuneri de acte normative privind funcția publică și funcționarii publici;

c) verifică modul de aplicare a legislației privind funcția publică și funcționarii publici în cadrul autorităților și instituțiilor publice;

d) elaborează reglementări comune tuturor autorităților și instituțiilor publice privind funcțiile publice, gradarea și clasificarea posturilor;

e) elaborează propuneri pentru crearea unui sistem unitar de salarizare aplicabil tuturor funcționarilor publici;

f) stabilește criteriile pentru evaluarea activității funcționarilor publici;

g) organizează sistemul de formare profesională a funcționarilor publici;

h) elaborează și urmărește punerea în aplicare a unor programe de pregătire și perfecționare a funcționarilor publici;

i) creează și administrează baza sa de date cuprinzând evidența funcțiilor publice și a funcționarilor publici;

j) întocmește rapoarte anuale cu privire la managementul funcțiilor publice și al funcționarilor publici, pe care Guvernul le supune spre dezbateri Parlamentului;

k) elaborează și urmărește punerea în aplicare a normelor de organizare a concursurilor pentru intrarea în corpul funcționarilor publici;

l) coordonează și monitorizează implementarea prevederilor prezentei legi;

m) acordă asistență de specialitate și coordonează metodologic compartimentele de resurse umane din cadrul autorităților și instituțiilor administrației publice centrale și locale;

n) colaborează cu organisme și cu organizații internaționale din domeniul managementului resurselor umane.

(2) Agenția Națională a Funcționarilor Publici îndeplinește orice alte atribuții stabilite de Guvern, legate de politicile de resurse umane și de managementul resurselor umane.

Art. 22. — (1) Agenția Națională a Funcționarilor Publici ține evidența funcțiilor publice și a tuturor funcționarilor publici.

(2) În termen de 30 de zile de la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici autoritățile și instituțiile publice vor transmite acesteia datele personale ale funcționarilor publici, precum și funcțiile publice vacante. Funcțiile publice se stabilesc pentru fiecare autoritate și instituție publică de către conducătorul acesteia ori prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, a consiliului local, pe baza activităților prevăzute la art. 9 alin. (2) și cu avizul consultativ al Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

(3) Datele personale ale funcționarilor publici privesc: numele și prenumele, domiciliul, data nașterii, funcția publică pe care o ocupă, vechimea în funcția publică, precum și în alte funcții publice ocupate anterior, studiile, titlurile didactice sau științifice și limbile străine pe care le cunosc.

(4) În prima lună a fiecărui an se vor transmite modificările intervenite în situația funcționarilor publici, potrivit alin. (3).

Art. 23. — Regulamentul de organizare și funcționare a Agenției Naționale a Funcționarilor Publici se aprobă prin hotărâre a Guvernului în termen de 30 de zile de la publicarea prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Art. 24. — Gestiunea resurselor umane și a funcțiilor publice este organizată și realizată, în cadrul fiecărei autorități și instituții publice, de către un compartiment specializat în domeniu, care colaborează cu Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Secțiunea a 2-a

Dosarul profesional al funcționarului public

Art. 25. — (1) Fiecare funcționar public are un dosar profesional care cuprinde:

a) documentul de numire în funcție, documentul de atestare a studiilor și cel privind depunerea jurământului;

b) documentele privind evaluarea anuală a activității acestuia, avansările în funcții, trepte, clase, grade sau categorii, precum și sancțiunile disciplinare ce i-au fost aplicate, ordonate cronologic și fără discontinuități.

(2) În dosarul profesional al funcționarului public nu vor fi introduse documente care fac referire la activitățile sau la opiniile sale politice, sindicale, religioase sau de orice altă natură.

(3) Funcționarului public i se vor elibera, la cerere, copii de pe actele existente în dosarul său profesional.

CAPITOLUL V

Drepturi și îndatoriri

Secțiunea 1

Drepturile funcționarilor publici

Art. 26. — (1) Dreptul la opinie al funcționarilor publici este garantat.

(2) Este interzisă orice discriminare între funcționarii publici pe criterii politice, sindicale, religioase, etnice, de sex, stare materială, origine socială sau de orice altă natură.

Art. 27. — (1) Dreptul de asociere sindicală este garantat funcționarilor publici, în condițiile legii.

(2) Cei interesați pot, în mod liber, să înființeze organizații sindicale, să adere la ele și să exercite orice mandat în cadrul acestora.

(3) Funcționarii publici se pot asocia în organizații profesionale sau în alte organizații având ca scop reprezentarea intereselor proprii, promovarea pregătirii profesionale și protejarea statutului lor.

Art. 28. — Funcționarii publici își pot exercita dreptul la grevă în condițiile legii.

Art. 29. — Pentru activitatea depusă funcționarii publici au dreptul la salariu, care se compune din salariul de bază, sporuri și indemnizații.

Art. 30. — (1) Sistemul de salarizare a funcționarilor publici se stabilește prin lege.

(2) La stabilirea sistemului de salarizare se vor avea în vedere următoarele:

a) necesitatea de a restrânge costurile administrației publice, în condițiile în care funcționarii publici competenți trebuie motivați și recompensați în mod corespunzător;

b) crearea unei ierarhii a sistemului de salarizare pe categorii, grade, clase și trepte, bazate pe evaluarea postului;

c) stabilirea unui raport just între partea fixă și partea variabilă a salariului, care să țină seama de activitatea depusă și de importanța ei.

Art. 31. — Funcționarii publici care, potrivit legii, sunt obligați să poarte uniformă în timpul serviciului o primesc gratuit.

Art. 32. — (1) Durata normală a timpului de lucru pentru funcționarii publici este de 8 ore pe zi și de 40 de ore pe săptămână.

(2) Pentru orele lucrate din dispoziția conducătorului autorității sau instituției publice peste durata normală a timpului de lucru sau în zilele de sărbători legale ori declarate zile nelucrătoare funcționarii publici de execuție au dreptul la recuperare sau la plata majorată cu un spor de 100% din salariul de bază. Numărul orelor plătite cu sporul de 100% nu poate depăși 360 într-un an.

Art. 33. — (1) Funcționarii publici au dreptul, în condițiile legii, la concediu de odihnă, la concedii medicale și la alte concedii.

(2) Funcționarul public are dreptul, pe lângă indemnizația de concediu, la o primă egală cu salariul de bază din luna anterioară plecării în concediu, care se impozitează separat.

Art. 34. — În perioada concediilor de boală, a concediilor de maternitate și a celor pentru creșterea și îngrijirea copiilor, raporturile de serviciu nu pot înceta și nu pot fi modificate decât din inițiativa funcționarului public în cauză.

Art. 35. — (1) Instituțiile publice au obligația să asigure funcționarilor publici condiții normale de muncă și igienă, de natură să le ocrotească sănătatea și integritatea fizică.

(2) Pentru motive de sănătate funcționarilor publici li se poate aproba, în mod excepțional, schimbarea compartimentului sau a autorității ori a instituției publice în care își desfășoară activitatea, cu păstrarea gradului, clasei și treptei avute. Schimbarea se poate face numai dacă funcționarul public în cauză este apt profesional să îndeplinească noile atribuții ce îi revin.

Art. 36. — Funcționarii publici beneficiază de asistență medicală, proteze și medicamente, în condițiile legii.

Art. 37. — Funcționarii publici beneficiază de pensii, precum și de celelalte drepturi de asigurări sociale de stat, potrivit legii.

Art. 38. — (1) În caz de deces al funcționarului public, membrii familiei, care au, potrivit legii, dreptul la pensie de urmaș, primesc pe o perioadă de 3 luni echivalentul

salariului de bază din ultima lună de activitate a funcționarului public decedat.

(2) În cazul în care decizia pentru pensia de urmaș nu a fost emisă din vina autorității sau a instituției publice în termen de 3 luni de la data decesului, aceasta va achita în continuare drepturile prevăzute la alin. (1) până la emiterea deciziei pentru pensia de urmaș.

Art. 39. — (1) Funcționarii publici beneficiază în exercitarea atribuțiilor lor de protecția legii.

(2) Autoritatea sau instituția publică în care funcționarul public își desfășoară activitatea este obligată să îi asigure protecție împotriva amenințărilor, violențelor, faptelor de ultraj cărora le-ar putea fi victimă în exercitarea funcției sau în legătură cu aceasta.

Art. 40. — Autoritatea sau instituția publică este obligată să îl despăgubească pe funcționarul public în situația în care acesta a suferit, din culpa autorității sau a instituției publice, un prejudiciu material în timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu.

Secțiunea a 2-a

Îndatoririle funcționarilor publici

Art. 41. — Funcționarii publici sunt datori să își îndeplinească cu profesionalism, loialitate, corectitudine și în mod conștiincios îndatoririle de serviciu și să se abțină de la orice faptă care ar putea să aducă prejudicii autorității sau instituției publice în care își desfășoară activitatea.

Art. 42. — Funcționarii publici au obligația ca în exercitarea atribuțiilor ce le revin să se abțină de la exprimarea sau manifestarea convingerilor lor politice.

Art. 43. — (1) Funcționarii publici răspund, potrivit legii, de îndeplinirea atribuțiilor ce le revin din funcția publică pe care o dețin, precum și a atribuțiilor ce le sunt delegate.

(2) Funcționarul public este obligat să se conformeze dispozițiilor date de funcționarii cu funcții publice de conducere cărora le sunt subordonați direct, cu excepția cazurilor în care apreciază că aceste dispoziții sunt ilegale. În asemenea cazuri funcționarul public are obligația să motiveze în scris refuzul îndeplinirii dispoziției primite. Dacă funcționarul public care a dat dispoziția stăruie în executarea acesteia, va trebui să o formuleze în scris. În această situație dispoziția va fi executată de cel care a primit-o.

Art. 44. — Funcționarii publici au îndatorirea să păstreze secretul de stat și secretul de serviciu, în condițiile legii.

Art. 45. — Funcționarii publici trebuie să păstreze confidențialitatea în legătură cu faptele, informațiile sau documentele de care iau cunoștință în exercitarea funcției.

Art. 46. — (1) Funcționarilor publici le este interzis să solicite sau să accepte, direct sau indirect, pentru ei sau pentru alții, în considerarea funcției lor publice, daruri sau alte avantaje.

(2) La numirea, precum și la eliberarea din funcție funcționarii publici sunt obligați să prezinte, în condițiile legii, conducătorului autorității sau instituției publice declarația de avere.

Art. 47. — (1) Funcționarii publici au îndatorirea de a rezolva lucrările repartizate de conducătorul compartimentului în care funcționează.

(2) Funcționarilor publici de execuție le este interzis să primească direct cereri a căror rezolvare intră în competența lor ori să intervină pentru soluționarea acestor cereri.

Art. 48. — (1) Funcționarii publici au îndatorirea să își perfecționeze pregătirea profesională fie în cadrul autorității sau instituției publice, fie urmând cursuri de perfecționare organizate în acest scop.

(2) În cazul în care cursurile de perfecționare sunt organizate în altă localitate decât cea de domiciliu, funcționarii publici beneficiază și de drepturile de delegare, potrivit prezentei legi.

(3) Funcționarii publici care urmează o formă de specializare sau de perfecționare cu o durată mai mare de 3 luni și primesc pe această perioadă drepturile salariale sunt obligați să se angajeze în scris că vor lucra 1—5 ani în cadrul autorității sau instituției publice respective. În cazul nerespectării acestui angajament, aceștia vor suporta cheltuielile autorității sau instituției publice, proporțional cu timpul rămas până la împlinirea termenului. Prevederile prezentului alineat nu se aplică în cazul în care funcționarul public nu mai deține funcția publică din motive neimputabile acestuia sau în cazul transferului în interesul serviciului.

(4) Rezultatele obținute la cursurile de perfecționare de către funcționarii publici vor fi avute în vedere la evaluarea anuală a activității acestora.

CAPITOLUL VI

Selectarea și numirea în funcții a funcționarilor publici

Secțiunea 1

Selectarea funcționarilor publici

Art. 49. — (1) Intrarea în corpul funcționarilor publici se face numai prin concurs organizat de autoritatea sau instituția publică interesată.

(2) Concursul se organizează numai în limita posturilor rămase vacante în urma aplicării prevederilor art. 13 alin. (1), precum și a prevederilor legale referitoare la transferuri. Persoanele nemulțumite de rezultatul concursului se pot adresa instanței de contencios administrativ.

(3) Funcțiile publice vacante, pentru care se organizează concurs pentru intrarea în corpul funcționarilor publici, se dau publicității cu 30 de zile înainte de data organizării concursului.

(4) Intrarea în corpul funcționarilor publici de carieră direct după absolvirea studiilor se face numai pe o funcție publică de debutant.

(5) Condițiile de organizare și de desfășurare a concursului, precum și condițiile de validare a rezultatelor acestuia se stabilesc prin hotărâre a Guvernului.

Art. 50. — Pentru participarea la concurs în vederea ocupării funcției publice ca debutant candidații trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art. 6.

Art. 51. — (1) Persoanele care au ocupat funcții de demnitate publică alese sau numite ori funcții asimilate acestora, potrivit legii, precum și cele care au deținut funcții de specialitate în afara autorităților sau instituțiilor publice pot fi numite, în urma concursului, în funcții publice definitive. Aceste persoane vor fi numite în categoria corespunzătoare studiilor absolvite, în gradul, clasa și treapta corespunzătoare vechimii în funcția de demnitate publică sau de specialitate, la care se adaugă, dacă este cazul, vechimea în funcții publice deținute anterior.

(2) Persoanele care revin în corpul funcționarilor publici după părăsirea acestuia pentru motive care nu le sunt imputabile vor fi încadrate în gradul, clasa și treapta dobândite anterior, la care se pot adăuga, prin examen organizat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, gradele, clasele și treptele corespunzătoare timpului lucrat în alte sectoare.

Secțiunea a 2-a

Perioada de stagiu

Art. 52. — (1) Candidații reușiți la concurs sunt numiți funcționari publici debutanți prin ordin sau, după caz, prin dispoziție a conducătorului autorității ori instituției publice în a cărei organigramă se afla postul vacant.

(2) Durata perioadei de stagiu este de 12 luni pentru funcționarii din categoria A, 8 luni pentru cei din categoria B și 6 luni pentru cei din categoria C.

(3) Perioada de stagiu este luată în considerare la calculul vechimii în funcția publică.

Art. 53. — (1) Funcționarii publici debutanți pot fi definiți numai după terminarea perioadei de stagiu.

(2) Perioada de stagiu are ca obiect confirmarea aptitudinilor profesionale în îndeplinirea atribuțiilor și responsabilităților unei funcții publice, formarea lor practică, cunoașterea de către aceștia a specificului administrației publice și a exigențelor acesteia.

(3) La terminarea perioadei de stagiu funcționarul public debutant redactează un raport de stagiu. Organizarea perioadei de stagiu, condițiile de evaluare, precum și regulile specifice aplicabile funcționarilor publici debutanți se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Secțiunea a 3-a

Numirea în funcții a funcționarilor publici

Art. 54. — (1) La sfârșitul perioadei de stagiu funcționarul public debutant este numit ca funcționar public definitiv gradul 2, clasa a III-a, treapta a 3-a în categoria corespunzătoare nivelului de studii absolvite sau, după caz, obligat să repete stagiul ori concediat pentru incompetență profesională. Stagiul poate fi repetat o singură dată.

(2) Numirea ca funcționar public definitiv, precum și în funcții publice de conducere se face de către conducătorul autorității sau instituției publice respective.

Art. 55. — (1) Funcționarul public definitiv depune jurământul de credință în fața conducătorului autorității sau instituției publice și în prezența a doi martori, dintre care unul va fi conducătorul compartimentului în care este numit, iar celălalt, un alt funcționar public din cadrul aceleiași autorități sau instituții publice.

(2) Jurământul are următorul conținut:

„Jur să respect Constituția, drepturile și libertățile fundamentale ale omului, să aplic în mod corect și fără părtinire legile țării, să îndeplinesc conștiincios îndatoririle ce îmi revin în funcția publică în care am fost numit și să păstrez secretul profesional. Așa să-mi ajute Dumnezeu!”

(3) Jurământul se poate depune și fără formula religioasă de încheiere.

(4) Refuzul depunerii jurământului prevăzut la alin. (2) atrage revocarea deciziei de numire în funcție.

Secțiunea a 4-a

Incompatibilități

Art. 56. — (1) Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică, cu excepția calității de cadru didactic.

(2) Funcționarii publici nu pot deține funcții în regiile autonome, societățile comerciale ori în alte unități cu scop lucrativ.

Art. 57. — Funcționarii publici nu pot exercita la societăți comerciale cu capital privat activități cu scop lucrativ care au legătură cu atribuțiile ce le revin din

funcțiile publice pe care le dețin și nu pot fi mandatar ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția pe care o îndeplinesc.

Art. 58. — (1) Funcționarii publici, cu excepția funcționarilor publici civili din ministerele privind apărarea națională, ordinea publică și siguranța națională, pot fi aleși sau numiți pentru exercitarea unei funcții de demnitate publică. Pe durata exercitării funcției de demnitate publică ei sunt suspendați din funcția publică pe care o dețin și își păstrează gradul, clasa și treapta avute.

(2) După expirarea mandatului pentru care au fost aleși sau numiți, autoritățile sau instituțiile publice în cadrul cărora au funcționat sunt obligate să asigure funcționarilor publici funcția publică avută sau una echivalentă. Perioada de exercitare a mandatului se consideră veche în funcția publică.

CAPITOLUL VII

Evaluarea activității și cariera funcționarilor publici

Secțiunea 1

Evaluarea activității funcționarilor publici

Art. 59. — (1) Evaluarea activității funcționarilor publici se face în scopul acordării drepturilor salariale corespunzătoare performanțelor profesionale individuale, pe baza criteriilor elaborate de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

(2) Evaluarea activității funcționarilor publici se face ținându-se seama de criteriile de performanță pe baza cărora se definesc și gradele existente în interiorul aceleiași categorii.

Art. 60. — (1) La începutul anului conducătorii de compartimente vor comunica fiecărui funcționar public, în scris, criteriile de performanță stabilite de Agenția Națională a Funcționarilor Publici, corespunzătoare categoriei, gradului și clasei funcției publice ocupate de acesta.

(2) Anual conducătorii compartimentelor din cadrul unei autorități sau instituții publice completează și notează în fișa de evaluare performanțele profesionale individuale, obținute în ultimele 12 luni de către funcționarii publici din subordine.

(3) În urma evaluării performanței profesionale individuale funcționarului public i se acordă unul dintre următoarele calificative: „excepțional“, „foarte bun“, „bun“, „satisfăcător“, „nesatisfăcător“.

Art. 61. — Metodologia de evaluare a performanțelor profesionale individuale, precum și de contestare a calificativelor acordate se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Art. 62. — (1) Funcționarul public notat în ultimul an cu calificativul „nesatisfăcător“ sau „satisfăcător“ nu poate fi avansat în anul următor.

(2) În situația în care, în ultimii 2 ani, funcționarul public a fost notat cu calificativul „nesatisfăcător“, conducătorul instituției publice va propune acestuia trecerea într-o funcție inferioară. Dacă propunerea nu este acceptată, se procedează la eliberarea din funcție.

(3) În situația în care are loc restrângerea numărului de posturi la o autoritate sau la o instituție publică, conducătorul autorității sau instituției publice va avea în vedere rezultatele obținute de funcționarii publici la evaluarea anuală a activității.

Secțiunea a 2-a

Avansarea în trepte, clase, grade și categorii

Art. 63. — (1) În cariera profesională funcționarul public beneficiază, în urma rezultatelor obținute la evaluarea performanțelor profesionale individuale, de dreptul de a avansa în treaptă, clasă sau grad ori în categorie în urma dobândirii unei diplome de studii de nivel superior celei avute.

(2) Fiecărei trepte îi corespunde un nivel al salariului de bază care se acordă începând cu data de 1 ianuarie a anului următor perioadei pentru care s-a făcut evaluarea.

Art. 64. — (1) Avansarea în treapta următoare se face în cadrul aceluiași grad și al aceleiași clase.

(2) Avansarea în treaptă se face anual și produce efecte pentru toți funcționarii publici care au obținut la evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale cel puțin calificativul „bun“.

Art. 65. — (1) Avansarea cu o treaptă în clasa următoare se face în cadrul aceluiași grad de la treapta 1 a unei clase la treapta a 3-a a clasei imediat superioare.

(2) Funcționarii publici se avansează în clasă, dacă au o veche de minimum 3 ani în clasa din care sunt avansați și dacă au obținut la evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale din ultimii 2 ani cel puțin calificativul „foarte bun“.

Art. 66. — (1) Avansarea cu o treaptă în gradul următor se face în cadrul aceleiași categorii de la treapta 1 a ultimei clase a unui grad la treapta a 3-a a primei clase a gradului imediat superior.

(2) Pot beneficia de avansarea în grad numai funcționarii publici înscriși în tabelul de avansări în grad, care se întocmește și se completează anual în fiecare autoritate sau instituție publică.

(3) Pentru a fi înscriși pe tabelul de avansări în grad funcționarii publici trebuie să fi obținut la evaluarea anuală a performanțelor profesionale individuale, în ultimii 2 ani consecutivi premergători înscrierii, calificativul „excepțional“.

(4) În mod excepțional funcționarii publici care la promovarea treptelor clasei a III-a și a primei trepte a clasei a II-a au obținut calificativul „excepțional“ pot fi înscriși în tabelul de avansări în grad, în vederea avansării direct în treapta a 3-a a clasei a III-a a gradului imediat superior.

(5) Avansările în grad se fac în ordinea înscrierii pe tabelul de avansări, în cadrul numărului de posturi vacante, fără a se depăși numărul maxim de titulari pentru fiecare grad stabilit în condițiile prezentei legi.

(6) Numărul maxim de titulari pentru fiecare grad, în raport cu efectivul total al funcționarilor publici din cadrul fiecărei autorități sau instituții publice, se stabilește prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, a consiliului județean ori local.

(7) Avansările stabilite de autoritățile sau instituțiile publice vor fi comunicate, în termen de 30 de zile, Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Secțiunea a 3-a

Numirea în funcții publice de conducere

Art. 67. — Funcțiile publice de conducere din cadrul autorităților și instituțiilor publice sunt prevăzute în anexa la prezenta lege. Condițiile de ocupare a acestor funcții se stabilesc prin hotărâre a Guvernului sau, după caz, a consiliului județean ori local.

Art. 68. — (1) Numirea în funcții publice de conducere se face pe bază de concurs, organizat de autoritatea sau instituția publică, în limita posturilor vacante.

(2) Procedura de desfășurare a concursurilor se stabilește prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

CAPITOLUL VIII

Sanctiunile disciplinare și răspunderea funcționarilor publici

Art. 69. — Încălcarea de către funcționarii publici, cu vinovăție, a îndatoririlor de serviciu atrage răspunderea disciplinară, contravențională, civilă sau penală, după caz.

Art. 70. — (1) Încălcarea cu vinovăție de către funcționarii publici a îndatoririlor de serviciu constituie abatere disciplinară și atrage sancționarea disciplinară a acestora.

(2) Sunt abateri disciplinare:

- a) întârzierea sistematică în efectuarea lucrărilor;
- b) absențe nemotivate de la serviciu;
- c) intervențiile sau stăruințele pentru soluționarea unor cereri în afara cadrului legal;
- d) atitudinile ireverențioase în timpul exercitării atribuțiilor de serviciu;
- e) nerespectarea secretului profesional sau a confidențialității lucrărilor care au acest caracter;
- f) refuzul nejustificat de a îndeplini sarcinile și atribuțiile de serviciu;
- g) neglijența repetată în rezolvarea lucrărilor;
- h) manifestări care aduc atingere prestigiului autorității sau instituției publice din care face parte;
- i) exprimarea sau desfășurarea, în calitate de funcționar public ori în timpul programului de lucru, a unor opinii sau activități publice cu caracter politic;
- j) încălcarea prevederilor legale referitoare la incompatibilități și interdicții privind funcționarii publici.

(3) Sanctiunile disciplinare sunt:

- a) avertismentul;
- b) mustrea;
- c) diminuarea drepturilor salariale cu 5—10% pe o perioadă de 1—3 luni;
- d) suspendarea dreptului de avansare pe o perioadă de 1—3 ani;
- e) trecerea într-o funcție inferioară, pe o perioadă de 6—12 luni, cu diminuarea corespunzătoare a salariului;
- f) destituirea din funcție.

(4) La individualizarea sancțiunii disciplinare se va ține seama de cauzele și gravitatea abaterii disciplinare, împrejurările în care aceasta a fost săvârșită, gradul de vinovăție și consecințele abaterii, comportarea generală în serviciu a funcționarului public, precum și de existența în antecedentele acestuia a altor sancțiuni disciplinare care nu au fost rulate în condițiile art. 75.

(5) Sancțiunea disciplinară nu poate fi aplicată decât după cercetarea prealabilă a faptei imputate și după audierea funcționarului public. Audierea funcționarului public trebuie consemnată în scris, sub sancțiunea nulității. Refuzul funcționarului public de a se prezenta la audiere sau de a semna o declarație privitoare la abaterile imputate se consemnează într-un proces-verbal. În astfel de cazuri sancțiunea poate fi aplicată.

Art. 71. — (1) Sanctiunile disciplinare prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. a) și b) se pot aplica direct de către conducătorul compartimentului în care funcționează cel în cauză.

(2) Împotriva sancțiunii disciplinare aplicate în condițiile prevederilor alin. (1) funcționarul public se poate adresa cu contestație la conducătorul autorității sau instituției publice, în termen de 15 zile de la data comunicării sancțiunii aplicate, care emite, pe baza propunerii comisiei de disciplină, ordinul sau dispoziția definitivă.

Art. 72. — Sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. c)—f) se aplică de conducătorul autorității sau instituției publice, la propunerea comisiei de disciplină.

Art. 73. — (1) În cadrul autorităților și instituțiilor publice se constituie comisii de disciplină, competente să cerceteze și să propună sancțiunea aplicabilă funcționarilor publici din autoritățile sau instituțiile publice respective.

(2) Modul de constituire a comisiilor de disciplină, componența, atribuțiile, modul de sesizare și procedura de lucru a acestora se vor stabili prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Art. 74. — Funcționarul public nemulțumit de sancțiunea aplicată se poate adresa instanței de contencios administrativ, solicitând anularea sau modificarea, după caz, a ordinului sau dispoziției de sancționare.

Art. 75. — Sancțiunile disciplinare se radiază, de drept, după cum urmează:

a) în termen de un an de la aplicare, sancțiunile disciplinare prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. a) și b), dacă funcționarul public sancționat cu una dintre aceste sancțiuni nu a mai săvârșit o abatere disciplinară în această perioadă;

b) în termen de 2 ani de la expirarea termenului pentru care au fost aplicate, sancțiunile prevăzute la art. 70 alin. (3) lit. c)—e), dacă funcționarul public sancționat cu una dintre aceste sancțiuni nu a mai săvârșit o abatere disciplinară în această perioadă.

Art. 76. — (1) Răspunderea contravențională a funcționarilor publici se angajează în cazul în care aceștia au săvârșit o contravenție în timpul și în legătură cu sarcinile de serviciu.

(2) Împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii funcționarul public se poate adresa cu plângere la judecătoria în a cărei circumscripție își are sediul autoritatea sau instituția publică în care este numit funcționarul public sancționat.

Art. 77. — Răspunderea civilă a funcționarului public se angajează:

a) pentru pagubele produse cu vinovăție patrimoniului autorității sau instituției publice în care funcționează;

b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit;

c) pentru daunele plătite de autoritatea sau instituția publică, în calitate de comitent, unor terțe persoane, în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Art. 78. — (1) Repararea pagubelor aduse autorității sau instituției publice în situațiile prevăzute la art. 77 lit. a) și b) se dispune prin emiterea de către conducătorul autorității sau instituției publice a unui ordin sau a unei dispoziții de imputare, în termen de 30 de zile de la constatarea pagubei, sau, după caz, prin asumarea unui angajament de plată, iar în situația prevăzută la lit. c) a aceluiași articol, pe baza hotărârii judecătorești definitive și irevocabile.

(2) Împotriva ordinului sau dispoziției de imputare funcționarul public în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(3) Dreptul conducătorului autorității sau instituției publice de a emite ordinul sau dispoziția de imputare se prescrie în termen de 3 ani de la data producerii pagubei.

Art. 79. — (1) Răspunderea funcționarului public pentru infracțiunile săvârșite în timpul serviciului sau în legătură cu atribuțiile funcției publice pe care o ocupă se angajează potrivit legii penale.

(2) În cazul în care în urma sesizării parchetului sau a organului de cercetare penală s-a dispus începerea urmăririi penale, conducătorul autorității sau instituției publice va lua măsura de suspendare a funcționarului public din funcția publică pe care o deține.

(3) Suspendarea din funcție operează și în cazul în care s-a dispus începerea urmăririi penale împotriva funcționarului public care a săvârșit o infracțiune de natură să îl facă incompatibil cu funcția publică pe care o ocupă.

(4) Dacă parchetul dispune scoaterea de sub urmărire penală ori încetarea urmăririi penale în cazurile prevăzute la alin. (2) și (3), precum și în cazul în care instanța judecătorească dispune achitarea sau încetarea procesului penal, suspendarea din funcție încetează.

Art. 80. — În situațiile prevăzute la art. 79 alin. (4) autoritatea sau instituția publică datorează drepturile salariale cuvenite pe perioada suspendării.

CAPITOLUL IX

Modificarea și încetarea raporturilor de serviciu

Secțiunea 1

Delegarea și detașarea

Art. 81. — Funcționarii publici pot fi delegați sau detașați de conducătorul autorității sau instituției publice în care funcționează să îndeplinească anumite activități în afara autorității sau instituției publice, în aceeași localitate sau în altă localitate.

Art. 82. — (1) Delegarea se dispune în interesul autorității sau instituției publice în care este încadrat funcționarul public, pe o perioadă de cel mult 30 de zile consecutive, dar nu mai mult de 60 de zile într-un an.

(2) Pe timpul delegării funcționarul public își păstrează funcția și salariul, iar autoritatea sau instituția publică ce îl delegă este obligată să suporte costul legal al transportului, cazării și al indemnizației de delegare. Indemnizația de delegare este egală cu salariul cuvenit pentru 8 ore de muncă.

Art. 83. — (1) Detașarea se dispune în interesul autorității sau instituției publice în care urmează să își desfășoare activitatea, pentru o perioadă de cel mult 3 luni. În cursul unui an calendaristic un funcționar public poate fi detașat mai mult de 6 luni, numai cu acordul său scris.

(2) Pe perioada detașării funcționarul public își păstrează funcția și drepturile salariale. Dacă salariul corespunzător funcției publice pe care este detașat este mai mare, el are dreptul la acest salariu. Pe timpul detașării în altă localitate autoritatea sau instituția publică beneficiară este obligată să îi suporte costul legal al transportului, dus și întors, cel puțin o dată pe lună, al cazării și al indemnizației de detașare.

Art. 84. — Funcționarul public poate refuza detașarea în următoarele cazuri:

a) dacă detașarea ar urma să aibă loc într-o localitate în care nu i se asigură condiții corespunzătoare de cazare;

b) în situația în care starea sănătății, dovedită cu certificat medical, face contraindicată detașarea;

c) ori de câte ori motive familiale temeinice justifică refuzul de a da curs detașării.

Secțiunea a 2-a

Înteruperea activității la cerere

Art. 85. — Înteruperea activității la cerere reprezintă suspendarea temporară a funcționarului public din funcție pentru un interes personal legitim și se acordă de către conducătorul autorității sau instituției publice respective. Înteruperea se comunică Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Art. 86. — Durata înteruperii activității la cerere trebuie să se încadreze între 6 luni și 4 ani, cu drept de prelungire pentru o perioadă de cel mult 4 ani. Prin legi speciale pot fi prevăzute și alte perioade de înterupere a activității pentru anumite categorii de funcționari publici.

Art. 87. — Funcționarul public numit sau ales într-o funcție de demnitate publică se află în înterupere a activității la cerere pe durata mandatului.

Art. 88. — La expirarea perioadei de înterupere a activității la cerere funcționarul trebuie să solicite reintegrarea la autoritatea sau instituția publică la care a fost încadrat. Aceasta se acordă de drept. Reluarea activității înainte de expirarea termenului pentru care a fost aprobată înteruperea se face la cerere.

Secțiunea a 3-a

Încetarea raporturilor de serviciu

Art. 89. — Încetarea raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici are loc în următoarele situații:

- a) demisie;
- b) transfer;
- c) eliberarea din funcție;
- d) destituirea din funcție;
- e) pensionarea pentru munca depusă și limită de vârstă ori pentru invaliditate de gradul I sau II;
- f) deces.

Art. 90. — (1) Funcționarul public poate cere încetarea raporturilor de serviciu prin demisie.

(2) Demisia produce efecte după 15 zile de la înregistrare, dacă solicitantul și conducătorul autorității sau instituției publice nu au convenit ca acestea să se producă mai repede. În cazul funcțiilor de conducere termenul este de 30 de zile.

Art. 91. — (1) Încetarea raporturilor de serviciu poate interveni și prin transferul în interesul serviciului sau prin aprobarea de către conducătorul autorității sau instituției publice a cererii de transfer a funcționarului public la o altă autoritate sau instituție publică.

(2) Transferul în interesul serviciului se poate face numai cu acordul scris al funcționarului public transferat. În acest caz funcționarul public își păstrează gradul, clasa și treapta dobândite anterior.

(3) În cazul transferului în interesul serviciului în altă localitate, funcționarul public transferat are dreptul la o indemnizație egală cu salariul de bază net din ultima lună, la acoperirea cheltuielilor de transport și la un concediu plătit de 5 zile.

(4) Plata drepturilor prevăzute la alin. (3) se suportă de autoritatea sau instituția publică la care se face transferul.

Art. 92. — Conducătorul autorității sau instituției publice va dispune eliberarea din funcție a funcționarului public în următoarele cazuri:

- a) s-a ivit un motiv legal de incompatibilitate;
- b) autoritatea sau instituția publică și-a încetat activitatea ori a fost mutată într-o altă localitate, iar funcționarul public nu vrea să o urmeze;
- c) în condițiile prevederilor art. 62 alin. (2);
- d) autoritatea sau instituția publică își reduce personalul ca urmare a reorganizării, prin reducerea unor posturi de natura celui ocupat de funcționarul public, și acesta refuză oferta Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

Art. 93. — În cazurile reglementate la art. 92 autoritatea sau instituția publică este obligată să acorde funcționarului public un preaviz de 15 zile calendaristice. În această perioadă conducătorul autorității sau instituției publice poate acorda reducerea programului de lucru, până la 4 ore zilnic, fără afectarea drepturilor salariale cuvenite. Dacă nu este posibilă acordarea preavizului, funcționarul public are dreptul ca la eliberarea din funcție să primească o despăgubire egală cu salariul de bază cuvenit pentru această perioadă.

Art. 94. — Destituirea din funcție se dispune ca sancțiune disciplinară, în cazul săvârșirii repetate a unor abateri disciplinare sau atunci când funcționarul public a fost condamnat penal printr-o hotărâre judecătorească definitivă.

Art. 95. — În cazul eliberării sau al destituirii din funcție, funcționarul public poate cere instanței de contencios administrativ anularea ordinului sau a dispoziției de eliberare ori de destituire din funcție, în termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 96. — La încetarea raporturilor de muncă în condițiile art. 89 lit. a)—e) funcționarul public are îndatorirea să predea lucrările și bunurile care i-au fost încredințate în vederea exercitării atribuțiilor de serviciu.

CAPITOLUL X

Dispoziții finale și tranzitorii

Art. 97. — (1) Funcționarii care la data intrării în vigoare a prezentei legi sunt încadrați pe durată nedeterminată în cadrul autorităților sau instituțiilor publice vor fi numiți în funcțiile publice corespunzătoare posturilor pe care le ocupă, cu respectarea dispozițiilor prezentei legi, în termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia.

(2) Funcționarii care la data intrării în vigoare a prezentului statut ocupă o funcție publică de conducere într-o autoritate sau instituție publică vor susține un examen de atestare pe post. Condițiile de desfășurare a examenului de atestare se vor stabili prin hotărâre a Guvernului.

(3) Numirea se face prin ordin sau prin dispoziție a conducătorului autorității sau al instituției publice în funcția publică corespunzătoare postului ocupat.

Art. 98. — (1) Personalul din cadrul cabinetelor demnitarilor este angajat cu contract individual de muncă pe perioadă determinată și nu are pe această perioadă calitatea de funcționar public.

(2) Persoanelor prevăzute la alin. (1) le sunt aplicabile, în mod corespunzător, dispozițiile art. 56 și 57.

(3) Funcționarii publici care pe o durată determinată îndeplinesc o funcție în cabinetul demnitarului pot solicita întreruperea activității, beneficiind de dreptul de a fi reintegrați în corpul funcționarilor publici. Această perioadă se consideră vechime în funcția publică.

Art. 99. — În unitățile administrativ-teritoriale în care persoanele aparținând unei minorități naționale dețin o pondere de peste 20% unii funcționari publici din serviciile care au contacte direct cu cetățenii vor cunoaște și limba minorității naționale respective.

Art. 100. — În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi Guvernul va iniția procedura de adaptare la prevederile acesteia a statutelor aprobate prin legi speciale, cu respectarea specificului funcțiilor publice în cauză. Procesul de adaptare va fi coordonat de Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

Art. 101. — (1) Până la aprobarea statutelor proprii ale funcționarilor publici din cadrul Președinției, Camerei Deputaților, Senatului, Curții Constituționale, Curții de Conturi, Consiliului Legislativ, Avocatului Poporului și Consiliului Concurenței prevederile prezentei legi se aplică și acestora, cu excepția celor referitoare la Agenția Națională a Funcționarilor Publici.

(2) Numirea, avansarea, perfecționarea și salarizarea acestor funcționari publici se fac potrivit legilor speciale.

Art. 102. — Cauzele având ca obiect litigii de muncă în care una dintre părți are calitatea de funcționar public, aflate pe rolul instanțelor judecătorești la data intrării în vigoare a prezentului statut, vor continua să se judece potrivit legii aplicabile în momentul sesizării instanței.

Art. 103. — Dispozițiile prezentei legi se completează cu prevederile legislației muncii.

Art. 104. — (1) Prezenta lege intră în vigoare la 30 de zile de la data publicării ei în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția art. 23 care intră în vigoare la data publicării.

(2) La data intrării în vigoare a prezentei legi orice dispoziții contrare se abrogă.

Această lege a fost adoptată în condițiile art. 113 din Constituția României, în urma angajării, în ședința comună din 29 noiembrie 1999, a răspunderii Guvernului în fața Camerei Deputaților și a Senatului.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR
ION DIACONESCU

PREȘEDINTELE SENATULUI
PETRE ROMAN

LISTA
cuprinzând funcțiile publice

I. Aparatul Guvernului și al Parlamentului

A. Funcții publice de conducere

1. Secretar general al Guvernului
2. Secretar general al Senatului
3. Secretar general al Camerei Deputaților
4. Secretar general adjunct al Guvernului
5. Secretar general adjunct al Senatului
6. Secretar general adjunct al Camerei Deputaților
7. Șef departament
8. Director general
9. Director, director adjunct
10. Șef serviciu, șef sector, șef birou

B. Funcții publice de execuție

1. Consilier
2. Expert
3. Consultant

II. Aparatul propriu al ministerelor și al celorlalte organe centrale

A. Funcții publice de conducere

1. Secretar general, secretar general adjunct
2. Director general, inspector de stat șef
3. Director general adjunct, inspector de stat adjunct
4. Director, inspector-șef
5. Director adjunct, inspector-șef adjunct
6. Șef serviciu, șef sector, șef birou

B. Funcții publice de execuție

1. Consilier, expert, consultant
2. Inspector de specialitate, referent de specialitate
3. Inspector

III. Servicii descentralizate ale ministerelor și ale altor organe centrale din unitățile administrativ-teritoriale

A. Funcții publice de conducere

1. Director general, inspector-șef
2. Director general adjunct, inspector-șef adjunct
3. Director, director adjunct

B. Funcții publice de execuție

1. Consilier, expert, consultant
2. Inspector de specialitate, referent de specialitate
3. Inspector
4. Referent

NOTĂ :

Funcțiile publice specifice unor autorități sau instituții publice centrale ori unor instituții subordonate acestora se stabilesc de conducătorii autorităților sau instituțiilor respective, cu acordul autorităților ierarhic superioare și cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

IV. Aparatul de lucru al prefectului și al autorităților administrației publice locale

A. Funcții publice de conducere

1. Secretarul județului, secretarul municipiului București, secretarul general al prefecturii
2. Secretarul municipiului, orașului, comunei
3. Șef departament
4. Arhitect-șef, arhitect-șef adjunct
5. Director general, director general adjunct
6. Director, director adjunct
7. Șef serviciu, șef birou, șef sector

B. Funcții publice de execuție

1. Consilier, expert, consultant
2. Inspector de specialitate, referent de specialitate; gradele II și III
3. Inspector, referent
4. Inginer agronom
5. Medic veterinar
6. Perceptor
7. Agent agricol.

NOTĂ :

1. Funcțiile specifice din aparatul de lucru al prefectului se stabilesc prin ordin al acestuia, cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

2. Funcțiile specifice din aparatul de lucru al autorităților administrației publice locale se stabilesc, la propunerea președintelui consiliului județean sau, după caz, a primarului, prin hotărâre a consiliului județean sau, după caz, local și cu avizul Agenției Naționale a Funcționarilor Publici.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET
pentru promulgarea Legii
privind Statutul funcționarilor publici**

În temeiul art. 77 alin. (1) și al art. 99 alin. (1) din Constituția României,

Președintele României d e c r e t e a z ă :

Articol unic. — Se promulgă Legea privind Statutul funcționarilor publici și se dispune publicarea în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
EMIL CONSTANTINESCU

București, 8 decembrie 1999.
Nr. 418.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 155**

din 12 octombrie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare

Lucian Mihai	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Ioan Muraru	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Gabriela Dragomirescu	— magistrat-asistent

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 10 decembrie 1998, pronunțată în Dosarul nr. 1.099/1998, Tribunalul Brașov a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Ioan Jinga, Eugenia Ciurea, Elvira Eleonora Lazăr, Ana Saftu, Eugenia Constantin, Maria Pascalau, Viorel Constantin, Iulian Constantin, Nicolae Constantin și Livia-Maria Constantin. În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că prevederile art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 încalcă dispozițiile constituționale ale art. 42, care consacră garantarea dreptului de moștenire, ale art. 51, care prevede obligativitatea respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, precum și ale art. 16 alin. (1), care proclamă egalitatea în drepturi a cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări. Critica de neconstituționalitate a textelor menționate se întemeiază, în esență, pe faptul că prin dispozițiile respective se impun restricții moștenitorilor, în sensul restrângerii dreptului acestora la moștenire în cazul în care persoana fizică pe care o moștenesc avea peste 10 ha de teren în proprietate, și se impune termen pentru obținerea moștenirii, deși garantarea dreptului la moștenire prin Constituție este necondiționată. Se mai susține că textele atacate, impunând condiții temporale, sunt neconstituționale și în contradicție cu conținutul cărții funciare. Se încalcă astfel dreptul de proprietate recunoscut prin înscrierile privitoare la proprietate din cartea funciară, sistem de publicitate recunoscut oficial în Ardeal.

Exprimându-și opinia cu privire la excepția de neconstituționalitate ridicată, instanța consideră că aceasta este neîntemeiată.

Potrivit art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, au fost solicitate punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Guvernul, în punctul său de vedere, opinează pentru respingerea excepției ca fiind neîntemeiată. În susținerea acestui punct de vedere se arată că asupra constituționalității art. 8 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 36 din 25 februarie 1997, constatând că textul este constituțional, întrucât reglementarea cuprinsă în acest text, ca și în alte texte ale aceleiași legi, „are ca scop constituirea sau reconstituirea dreptului de proprietate în favoarea foștilor cooperatori, a moștenitorilor acestora sau a altor persoane îndreptățite”, iar „persoana interesată nu are calitatea de titulară a dreptului de proprietate în momentul depunerii cererii” și, deci, „nu se pot invoca, în aplicarea prevederilor

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările ulterioare, excepție ridicată de Ioan Jinga, Eugenia Ciurea, Elvira Eleonora Lazăr, Ana Saftu, Eugenia Constantin, Maria Pascalau, Viorel Constantin, Iulian Constantin, Nicolae Constantin și Livia-Maria Constantin în Dosarul nr. 1.099/1998 al Tribunalului Brașov.

La apelul nominal răspunde prezent Corneliu-Alexandru Tanco, mandatarul autorilor excepției, constatându-se lipsa lui Gheorghe Jinga și a Prefecturii Județului Brașov — Comisia județeană de aplicare a Legii fondului funciar nr. 18/1991, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, mandatarul autorilor excepției de neconstituționalitate solicită admiterea acesteia, arătând că prevederile art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1), art. 10 alin. (5) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 încalcă prevederile Constituției, deoarece impun limite ale suprafeței de teren moștenite și condiții temporale ce vin în contradicție cu dreptul de proprietate recunoscut prin înscrierile din cartea funciară, care reprezintă sistemul de publicitate recunoscut oficial în Ardeal.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, arătând că motivele invocate în susținerea acesteia privesc fondul cauzei. Arată, de asemenea, că, în legătură cu constituționalitatea art. 8 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 127/1996, care își menține valabilitatea, iar cu referire la art. 9 alin. (1), introdus prin Legea nr. 169/1997, apreciază că acest text lărgeste drepturile foștilor proprietari la 50 ha și, deci, nu contravine art. 41 din Constituție. Se susține că art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 nu contravine nici unei dispoziții constituționale, iar excepția privind art. 10 alin. (5) din aceeași lege a rămas fără obiect ca urmare a modificării textului prin Legea nr. 169/1997.

Legii fondului funciar nr. 18/1991, garantarea și ocrotirea constituțională a dreptului de proprietate în privința reclamanților, câtă vreme calitatea lor de proprietari încă nu există ca atare, urmând să se nască ulterior, după aplicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991“. Se mai arată că, „în mod corespunzător, nu se poate considera că prevederile art. 8 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 ar încălca prevederile art. 42 din Constituție, deoarece dreptul la moștenire asupra terenurilor, la care se referă art. 8, nu are obiect până la reconstituirea, în persoana fostului titular, a dreptului de proprietate asupra terenurilor respective și care urmează a fi dobândite de succesorii acestuia“. Cu privire la neconstituționalitatea art. 10 alin. (5) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 Guvernul apreciază că „excepția invocată este fără obiect, întrucât prin Legea nr. 169/1997 (art. I pct. 5) alin. (5) al art. 10 a fost abrogat“. Referitor la dispozițiile art. 9 alin. (1) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 169/1997, și ale art. 12 alin. (2), se afirmă că „acestea nu doar că nu sunt potrivnice dreptului de moștenire garantat de Constituție, ci, dimpotrivă, creează condițiile necesare pentru ca acesta să poată fi exercitat. Astfel art. 9 alin. (1) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 dă posibilitatea persoanelor cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în limita suprafeței de teren de la 10 ha de familie de a cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența dintre această suprafață și cea pe care au adus-o în cooperativa agricolă de producție ori care a fost preluată în orice mod de aceasta“. Cu referire la art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, se susține că textul cuprinde „dispoziții de favoare pentru moștenitori, în sensul că aceia care nu își pot dovedi această calitate sunt socotiți repuși în drept în termenul de acceptare cu privire la cota ce li se cuvine și sunt considerați acceptanți prin faptul formulării cererii“. În concluzie, se apreciază că „nici unul din textele menționate ale Legii fondului funciar nr. 18/1991 nu poate fi considerat neconstituțional sub pretext că ar știrbi, limita ori ar încălca dreptul de proprietate privată ori dreptul de moștenire“.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților și ale procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Potrivit art. 144 lit. c) din Constituție și art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția ridicată.

Art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) și art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, cu modificările ulterioare, texte criticate prin excepție ca fiind neconstituționale, prevăd:

— Art. 8 alin. (2) și (3): „De prevederile legii beneficiază membrii cooperatori care au adus pământ în cooperativa agricolă de producție sau cărora li s-a preluat în orice mod teren de către aceasta, precum și, în condițiile legii civile, moștenitorii acestora, membrii cooperatori care nu au adus pământ în cooperativă și alte persoane anume stabilite.“

Stabilirea dreptului de proprietate se face, la cerere, prin eliberarea unui titlu de proprietate în limita unei suprafețe minime

de 0,5 ha pentru fiecare persoană îndreptățită, potrivit prezentei legi, și de maximum 10 ha de familie, în echivalent arabil“;

— Art. 9 alin. (1): „Persoanele cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în limita suprafeței de teren de 10 ha de familie, în echivalent arabil, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența dintre această suprafață și cea pe care au adus-o în cooperativa agricolă de producție sau care a fost preluată în orice mod de aceasta, până la limita suprafeței prevăzute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945 pentru înlăptuirea reformei agrare, de familie, indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți“;

— Art. 12 alin. (2): „Comisiile comunale, orașenești sau municipale vor funcționa sub îndrumarea unei comisii județene, numită prin ordinul prefectului și condusă de acesta“.

Art. 10 din Legea fondului funciar nr. 18/1991, criticat pentru neconstituționalitate numai în ceea ce privește alin. (5), are, în redactarea dată în urma republicării legii, următorul conținut: „(1) Persoanele fizice și persoanele juridice cărora li s-a reconstituit sau li s-a constituit dreptul de proprietate asupra terenurilor agricole, potrivit prezentei legi, precum și persoanele juridice care au în patrimoniu sau în administrare terenuri agricole ori dețin în orice mod asemenea terenuri au obligația de a da secretarului consiliului local o declarație în care vor menționa suprafața de teren agricol atribuită sau, respectiv, deținută efectiv, în una sau mai multe localități, iar pentru persoanele fizice, și de la mai mulți autori.“

(2) Persoanele fizice vor face declarația pe propria răspundere, iar persoanele juridice, prin reprezentanții lor“.

Curtea reține că după republicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, Legea fondului funciar nr. 18/1991 a fost modificată și completată prin mai multe acte normative, care însă nu privesc și articolele vizate de prezenta excepție de neconstituționalitate.

Autorii excepției de neconstituționalitate susțin că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 alin. (1), care stabilesc că „Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări“, ale art. 42, potrivit căruia „Dreptul la moștenire este garantat“, și ale art. 51, care dispune că „Respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie“.

Examinând excepția de neconstituționalitate a art. 8 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, care reglementează stabilirea dreptului de proprietate privată asupra terenurilor, excepție ce se întemeiază pe susținerea că sunt încălcate dispozițiile art. 42 din Constituție, Curtea constată că aceasta este neîntemeiată și urmează să fie respinsă.

Prevederile art. 8 alin. (2) și (3) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 nu încălcă dispozițiile constituționale care garantează dreptul de moștenire, prin limitarea suprafețelor de teren care formează obiectul dreptului sau prin prevederea unor termene în care să fie formulate cererile, întrucât calitatea de moștenitor nu poate fi recunoscută decât ca urmare a aplicării legii și numai în limitele stabilite de aceasta. De altfel, Curtea Constituțională s-a mai pronunțat cu privire la dispozițiile art. 8 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 și prin Decizia nr. 127 din 23 octombrie 1996, rămasă definitivă prin Decizia nr. 36 din 25 februarie 1997, ambele publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 din 11 martie 1997, statuând că aceste dispoziții sunt constituționale. Cu acel prilej, referitor la invocarea art. 42 din Constituție, privind garantarea dreptului la moștenire, Curtea a reținut, în esență, că „dreptul la moștenire asupra terenurilor la care se referă art. 8 din lege nu are obiect până la reconstituirea, prin aplicarea

legii, în persoana fostului titular, a dreptului de proprietate asupra terenurilor respective și care urmează a fi dobândite de succesorii acestuia". Totodată Curtea a reținut că „Legea nr. 18/1991, prin art. 8 și prin alte texte, nu numai că nu este potrivnică dreptului de moștenire garantat de Constituție, ci, dimpotrivă, creează condițiile necesare pentru ca el să poată fi exercitat, prin aceea că restabilește pentru viitor dreptul de proprietate în patrimoniul succesoral ce urmează a fi dobândit de moștenitori, iar normele prin care legea face efectivă exercitarea dreptului de succesiune sunt, toate, în favoarea moștenitorilor”. Aceste considerente cu privire la constituționalitatea prevederilor art. 8 din Legea fondului funciar nr. 18/1991 își mențin valabilitatea, întrucât, astfel cum s-a arătat, acest text a rămas în aceeași redactare și după republicarea Legii fondului funciar nr. 18/1991.

În ceea ce privește excepția de neconstituționalitate a art. 9 alin. (1) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, potrivit căruia „*Persoanele cărora li s-a reconstituit dreptul de proprietate în limita suprafeței de teren de 10 ha de familie, în echivalent arabil, pot cere reconstituirea dreptului de proprietate și pentru diferența dintre această suprafață și cea pe care au adus-o în cooperativa agricolă de producție sau care a fost preluată în orice mod de aceasta, până la limita suprafeței prevăzute la art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, de familie, indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți*”, Curtea constată că, având în vedere dispozițiile art. 42 din Constituție, nici această critică nu poate fi reținută, urmând a fi respinsă. Prin această prevedere legală a fost lărgită posibilitatea foștilor proprietari și a moștenitorilor acestora de a li se reconstitui dreptul de proprietate până la limita de 50 ha de familie, limită prevăzută prin art. 3 lit. h) din Legea nr. 187/1945 pentru înfăptuirea reformei agrare, și aceasta indiferent dacă reconstituirea urmează să se facă în mai multe localități sau de la autori diferiți. În aceste condiții, din punct de vedere al controlului de constituționalitate și pentru identitate de rațiune cu situația în care se află art. 8, textul art. 9 alin. (1) nu poate fi considerat incompatibil cu art. 42 din Constituție privind garantarea dreptului la moștenire, întrucât dreptul la moștenire nu poate fi recunoscut decât ca urmare a aplicării Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată. De

altfel, acest text legal marchează un progres din punctul de vedere al reglementării cu privire la întinderea reparațiilor.

Nici excepția de neconstituționalitate a art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, nu poate fi admisă, avându-se în vedere dispozițiile art. 42 din Constituție. Textul criticat privește funcționarea comisiilor comunale, orașenești sau municipale sub îndrumarea unei comisii județene, numită prin ordin al prefectului, astfel că nu se poate reține incompatibilitatea acestui text legal cu dispozițiile constituționale menționate.

De asemenea, Curtea constată că textele art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) și art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, nu încalcă nici dispozițiile art. 16 alin. (1) din Constituție, care consacră principiul egalității în drepturi a cetățenilor, întrucât nu conțin prevederi cu caracter discriminatoriu, și nici dispozițiile art. 51 din Constituție, întrucât nu contravin principiului obligativității respectării Constituției, a supremației sale și a legilor.

Referitor la neconstituționalitatea art. 10 alin. (5) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, Curtea constată că excepția este fără obiect, întrucât acest text nu conține, în realitate, decât două alineate, astfel cum rezultă din cuprinsul redactării legii, astfel cum aceasta a fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1 din 5 ianuarie 1998, în urma modificării și completării sale prin Legea nr. 169/1997. Potrivit art. 23 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională se pronunță numai asupra excepțiilor privind neconstituționalitatea unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare. De aceea excepția de neconstituționalitate a art. 10 alin. (5) din Legea fondului funciar nr. 18/1991 urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

În sfârșit, referitor la susținerea autorilor excepției în sensul că Legea fondului funciar nr. 18/1991 încalcă principiul constitutiv de drepturi reale al înscrierii în cartea funciară, Curtea reține că aceasta nu reprezintă o problemă de control al constituționalității legii, de competența instanței de contencios constituțional, fiind de resortul instanțelor judiciare să se pronunțe asupra eventualului conflict dintre prevederile legale în vigoare privind cartea funciară și prevederile Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (1) și ale art. 12 alin. (2) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, excepție ridicată de Ioan Jinga, Eugenia Ciurea, Elvira Eleonora Lazăr, Ana Saftu, Eugenia Constantin, Maria Pascalau, Viorel Constantin, Iulian Constantin, Nicolae Constantin și Livia-Maria Constantin în Dosarul nr. 1.099/1998 al Tribunalului Brașov.

2. Respinge ca fiind inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (5) din Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, excepție ridicată de aceiași autori în cadrul aceluiași dosar.

Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 octombrie 1999.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
LUCIAN MIHAI

Magistrat-asistent,
Gabriela Dragomirescu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 172

din 2 noiembrie 1999

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată

Ioan Muraru	— președinte
Costică Bulai	— judecător
Constantin Doldur	— judecător
Kozsokár Gábor	— judecător
Nicolae Popa	— judecător
Lucian Stângu	— judecător
Florin Bucur Vasilescu	— judecător
Romul Petru Vonica	— judecător
Paula C. Pantea	— procuror
Doina Suliman	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, ridicată de Nicolae Cincu și Paul Delcea în Dosarul nr. 2.905/1999 al Judecătoriei Buzău.

La apelul nominal lipsesc părțile: Nicolae Cincu, Paul Delcea și Societatea Comercială „Foraj Sonde” — S.A. Berca — Buzău, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției, considerând că dispozițiile legale criticate nu încalcă prevederile constituționale ale art. 94 lit. a), potrivit cărora Președintele României conferă decorații și titluri de onoare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 20 iulie 1999, pronunțată în Dosarul nr. 2.905/1999, Judecătoria Buzău a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată. Excepția a fost ridicată de Nicolae Cincu și Pavel Delcea într-o cauză civilă ce are ca obiect anularea unor decizii de imputare emise de Societatea Comercială „Foraj Sonde” — S.A. Berca — Buzău.

În motivarea excepției se susține că, deși dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, prevăd scutirea de plata impozitului pe salarii pentru deținătorii titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, leagă această scutire de conferirea titlului prin brevet. Potrivit dispozițiilor art. 94 lit. a) din Constituția României, Președintele României conferă decorații și titluri de onoare. „Constatarea calității de luptător pentru victoria Revoluției române din decembrie 1989 — arată autorul excepției — este în atribuțiile comisiei special constituite prin Hotărârea Guvernului nr. 566 din 16 iulie 1996 și nu în atribuțiile Președintelui României. În aceste condiții, dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, încalcă prevederile constituționale”.

Exprimându-și opinia, instanța consideră că excepția de neconstituționalitate este nefondată, întrucât, potrivit dispozițiilor Legii nr. 42/1990 pentru cinstirea eroilor-martiri și acordarea unor drepturi urmașilor acestora, răniților, precum și luptătorilor pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* se conferă în semn de prețuire a spiritului de sacrificiu manifestat în lupta pentru victoria Revoluției române, la propunerea Comisiei pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, acesta fiind un titlu de onoare în înțelesul dat de art. 94 alin. (1) lit. a) din Constituția României, conferirea fiind atestată prin brevet.

În vederea soluționării excepției de neconstituționalitate, în temeiul art. 24 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republi-

cată, Curtea Constituțională a solicitat punctele de vedere ale președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

În punctul său de vedere președintele Camerei Deputaților consideră că dispozițiile legale criticate ca neconstituționale trebuie coroborate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 42/1990, republicată, care reglementează acordarea titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, condițiile și procedura de acordare, precum și cazurile de nulitate a acestuia. Art. 5 alin. (1) din Legea nr. 42/1990, republicată, stabilește că titlurile prevăzute de această lege, precum și medaliile pentru fiecare titlu se conferă de către Președintele României la propunerea comisiei care funcționează în temeiul aceluiași act normativ, iar alin. (2) al art. 5 prevede nulitatea titlului, în cazul nerespectării prevederilor alin. (1). Se apreciază că aceste dispoziții legale sunt în acord cu norma constituțională referitoare la atribuțiile Președintelui de a conferi decorații și titluri de onoare, excepția ridicată fiind neîntemeiată.

Guvernul, în punctul său de vedere, consideră excepția neîntemeiată, deoarece dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, cu modificările ulterioare, nu contravin dispozițiilor constituționale.

Președintele Senatului nu a comunicat punctul său de vedere.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale președintelui Camerei Deputaților și Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și dispozițiile Legii nr. 47/1992, reține următoarele:

În temeiul art. 144 lit. c) din Constituție și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată, Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă să soluționeze excepția de neconstituționalitate ridicată.

Obiectul excepției îl constituie dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 185 din 12 august 1996, conform cărora „*Sunt scutite de plata impozitului prevăzut de prezenta lege următoarele categorii de persoane: [...] e) urmașii eroilor-martiri ai Revoluției, precum și deținătorii titlului de Luptător pentru Victoria Revoluției din Decembrie 1989, conferit prin brevet, pentru veniturile realizate, în cadrul funcției de bază*”.

Autorul excepției consideră că dispoziția legală criticată este neconstituțională, deoarece condiționează scutirea de la plata impozitului pe salarii de conferirea titlurilor prin brevet. Or, drepturile celor distinși cu titlurile menționate se acordă de către o comisie, printr-un certificat de atestare a calității, în temeiul Hotărârii Guvernului nr. 566/1996. Fiind astfel atestată calitatea, dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) constată existența unor drepturi și de aceea teza referitoare la conferirea titlului prin brevet este neconstituțională, întrucât nu este „în concordanță cu dispozițiile art. 94 lit. a) din Constituție”. Aceste dispoziții constituționale au următorul cuprins: „*Președintele României îndeplinește și următoarele atribuții:*

a) conferă decorații și titluri de onoare”.

Curtea Constituțională constată că aceste dispoziții legale au mai fost supuse controlului de constituționalitate, concretizat în Decizia nr. 112 din 13 iulie 1999, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 506 din 19 octombrie 1999. În această decizie s-a reținut că examinarea constituționalității prevederilor legale atacate trebuie făcută prin raportare la dispoziții din legea fundamentală, iar nu prin raportare la un act normativ cu forță juridică inferioară legii, cum este o hotărâre a Guvernului.

Titlurile de onoare la care se referă dispozițiile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, sunt: titlul de *Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989*, de care beneficiază urmașii eroilor-martiri, și titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*. Aceste titluri au fost instituite prin dispozițiile art. 1 și 2 din Legea nr. 42/1990, republicată.

Potrivit art. 1 din această lege, titlul de *Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989* s-a instituit pentru cinstirea și eternizarea memoriei celor care și-au jertfit viața pentru victoria Revoluției din decembrie 1989, iar, potrivit art. 2 din aceeași lege, titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* s-a instituit în semn de prețuire și recunoștință pentru cei care au fost răniți în luptele pentru victoria Revoluției din decembrie 1989.

Deși în lege nu este utilizată noțiunea de titlu de onoare, se poate constata că în intenția legiuitorului a stat tocmai dezideratul de a onora prin distincții, post-mortem sau în viață, pe cei care s-au jertfit sau au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989.

Așadar Curtea Constituțională constată că titlurile instituite sunt titluri de onoare, în înțelesul art. 94 lit. a) din Constituție. Conferirea acestor titluri se face, sub sancțiunea nulității, în condițiile art. 5 din Legea nr. 42/1990, republicată, la propunerea Comisiei pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, a cărei componență este prevăzută de lege, și conform criteriilor stabilite în anexele nr. 1 și 2 la lege.

Prin Legea nr. 30 din 6 mai 1996, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 96 din 13 mai 1996, Parlamentul României a modificat și completat unele prevederi ale Legii nr. 42/1990 și a stabilit faptul că distincțiile — inclusiv titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989* — se conferă de către Președintele României, la propunerea unei comisii, în componența fixată prin art. 4 din lege. Necesitatea atestării prin brevet a titlului este prevăzută și la pct. 9 din Legea

nr. 30/1996, care modifică art. 5 din Legea nr. 42/1990, republicată, și care prevede la alineatul ultim: „*Conferirea distincțiilor prevăzute în prezenta lege se atestă prin brevet.*”

În baza și în vederea aplicării Legii nr. 42/1990, republicată și completată prin Legea nr. 30/1996, Guvernul României a emis Hotărârea nr. 566 din 15 iulie 1996 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Comisiei pentru cinstirea și sprijinirea eroilor Revoluției din decembrie 1989, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 167 din 29 iulie 1996. Printre drepturile de care beneficiază, conform Legii nr. 42/1990, republicată, deținătorii titlului de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, se află și scutirea de la plata impozitului pe salariu. Acest drept urmează să fie exercitat de titularul său în condițiile fixate de lege. Faptul că într-o hotărâre a Guvernului nu se specifică necesitatea atestării titlului prin brevet nu poate însemna că această condiție legală a fost înlăturată. O hotărâre a Guvernului nu poate adăuga la lege și nu poate fi contrară legii. Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, prin dispoziția ce face obiectul excepției, nu face altceva decât să preia condiția existenței brevetului, fixată prin Legea nr. 42/1990.

Rezultă că prin Legea nr. 42/1990, republicată, s-a instituit titlul de *Luptător pentru Victoria Revoluției Române din Decembrie 1989*, titlu care se conferă prin brevet. Legea prevede acordarea scutirii de la plata impozitului pe salariu, drept menționat și în Hotărârea Guvernului nr. 566/1996.

Raportând prevederile art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991, republicată, la dispozițiile art. 94 lit. a) din Constituție, Curtea constată că textul legal criticat este în concordanță cu legea fundamentală. Conferirea unei decorații sau a unui titlu de onoare de către Președintele României, în baza art. 94 lit. a) din Constituție, se atestă prin brevet. Brevetele sunt validate sub semnătura autografa a Președintelui României, precum și prin sigiliu. Ipoteza cuprinsă în dispoziția legală criticată, referitoare la condiționarea scutirii de la plata impozitului, concretizează prerogativa constituțională a Președintelui României.

Deoarece aceste considerente își păstrează valabilitatea și în cauza de față, neintervenind nici un element care să justifice reconsiderarea lor, urmează ca excepția de neconstituționalitate să fie respinsă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 144 lit. c) din Constituție, precum și al art. 13 alin. (1) lit. A.c) și al art. 23 din Legea nr. 47/1992, republicată,

CURTEA

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 alin. 1 lit. e) din Legea nr. 32/1991 privind impozitul pe salarii, republicată, ridicată de Nicolae Cincu și Paul Delcea în Dosarul nr. 2.905/1999 al Judecătoriei Buzău.
Definitivă.

Pronunțată în ședința publică din data de 2 noiembrie 1999.

PREȘEDINTE,
prof. univ. dr. **Ioan Muraru**

Magistrat-asistent,
Doina Suliman

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, str. Izvor nr. 2-4, Palatul Parlamentului, sectorul 5, București,
cont nr. 2511.1-12.1/ROL Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și nr. 64690427282 Banca Comercială Română — S.A., sectorul 5.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenții economici, București,
Str. Blanduziei nr. 1, sectorul 2, telefon 211.57.30.
Tiparul : Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, tel. 490.65.52, 335.01.11/2178 și 402.21.78,
E-mail: ramomrk@bx.loginet.ro, Internet: www.monitoruloficial.ro